

Samling af Afgørelser

PERSONALERETTENS DOM (Tredje Afdeling)

16. maj 2012*

»Personalesag — bistandspligt — vedtægtens artikel 12a og 24 — psykisk chikane udøvet af den overordnede«

I sag F-42/10,

angående et søgsmål anlagt i henhold til artikel 270 TFUE, som finder anvendelse på Euratom-traktaten i henhold til denne traktats artikel 106a,

Carina Skareby, tjenestemand ved Europa-Kommissionen, Leuven (Belgien), ved advokaterne S. Rodrigues og C. Bernard-Glanz,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen ved J. Currall og J. Baquero Cruz, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

PERSONALERETTEN (Tredje Afdeling)

sammensat af præsidenten, S. Van Raepenbusch (refererende dommer), og dommerne R. Barents og K. Bradley,

justitssekretær: W. Hakenberg,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 30. november 2011,

afsagt følgende

Dom

- 1 Ved stævning indgået til Personalerettens Justitskontor den 3. juni 2010 har Carina Skareby nedlagt påstand om annullation af Europa-Kommissionens afgørelse af 23. juli 2009 om afslag på hendes ansøgning om bistand med klage over psykisk chikane og, om fornødent, annullation af ansættelsesmyndighedens afgørelse af 19. februar 2010 om afslag på hendes klage.

* Processprog: engelsk.

Retsforskrifter

- 2 Artikel 41, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, som vedrører »Ret til god forvaltning«, lyder således:

»Denne ret omfatter navnlig:

- a) retten for enhver til at blive hørt, inden der træffes en individuel foranstaltning over for ham/hende, som måtte berøre ham/hende negativt

[...]«

- 3 Artikel 12a i vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union (herefter »vedtægten«) bestemmer:

»1. Tjenestemanden skal afholde sig fra enhver form for psykisk eller seksuel chikane.

2. En tjenestemand, der har været offer for psykisk eller seksuel chikane, må ikke udsættes for sanktioner fra institutionens side. En tjenestemand, der har afgivet vidnesbyrd om psykisk eller seksuel chikane, må ikke udsættes for sanktioner fra institutionens side, forudsat at tjenestemanden har handlet i god tro.

3. Ved »psykisk chikane« forstås enhver form for misbrug, der over en periode gentagne gange eller systematisk kommer til udtryk i adfærd, ord, handlinger, bevægelser eller på skrift, som er forsætlige, og som er et angreb på en persons værdighed, personlighed eller psykiske eller fysiske integritet.

[...]«

- 4 Vedtægtens artikel 24 har, i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder, følgende ordlyd:

»Fællesskaberne yder deres tjenestemænd bistand, især ved retsforfølgning mod personer, der har fremsat trusler, krænkelser, injurier, ærerørige beskyldninger eller foretaget angreb på person eller formue, rettet mod tjenestemanden eller dennes familie på baggrund af hans stilling eller hverv.

De erstatter solidarisk det påførte tab, i det omfang tjenestemanden ikke har fremkaldt det forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og i det omfang, han ikke kan opnå erstatning fra den skadevoldende person.«

Sagens faktiske omstændigheder

- 5 Sagsøgeren har været tjenestemand ved Den Europæiske Union siden den 1. december 1996. Den 18. april 2003 blev hun ansat ved Kommissionens delegation i Almaty (Kasakhstan). Kirgisistan fik efterfølgende en såkaldt »regionaliseret« delegation, og sagsøgeren blev den 19. april 2004 ansat i Bisjkek (Kirgisistan). I verbalnoten af 8. juni 2004, hvori hun blev præsenteret for Kirgisistans udenrigsminister og for det diplomatiske samfund, som arbejdede i dette land, blev det præciseret, dels at hun bestred stillingen som »sektionschef med rang af chargé d'affaires ad interim i delegationschefens fravær«, idet denne fortsat var akkrediteret til Kirgisistan, dels at »den regionaliserede delegation i Bisjkek [var] underlagt Kommissionens [regionale] delegation [...] i Almaty«. I august 2007 vendte sagsøgeren tilbage til generaldirektoratet (GD) »Eksterne Forbindelser« ved Kommissionen i Bruxelles (Belgien).

- 6 Ved skrivelse af 10. november 2008 indgav sagsøgeren en ansøgning om bistand i henhold til vedtægtens artikel 24 (herefter »ansøgningen om bistand«), hvori hun klagede over at have været udsat for psykisk chikane udøvet af hendes to på hinanden følgende overordnede, som begge to havde været chef for Kommissionens delegation i Kasakhstan (herefter dels »den første delegationschef«, dels »den anden delegationschef«). Hun ansøgte i denne forbindelse om, at der blev iværksat en administrativ undersøgelse med det formål at fastslå den påståede psykiske chikane. Det fremgår af denne skrivelse, at de faktiske omstændigheder, som blev foreholdt den første delegationschef, vedrørte perioden fra april 2003 til september 2005, mens de faktiske omstændigheder, som blev foreholdt den anden delegationschef, fandt sted fra oktober 2005 til august 2007, dvs. det tidspunkt, hvor sagsøgeren vendte tilbage til Kommissionens hovedkvarter i Bruxelles.
- 7 Ved skrivelse af 28. november 2008 fremsendte sagsøgeren supplerende oplysninger vedrørende ansøgningen om bistand. Hun præciserede heri bl.a., at den første og anden delegationschef systematisk ignorerede og minimerede hendes rolle ved delegationerne i Almaty og Bisjkek, hvilket ifølge sagsøgeren miskrediterede og ydmygede hende i forhold til hendes forhandlingspartnere i Kasakhstans og Kirgisistans regeringer, i EU-medlemsstaternes ambassader samt i internationale og ikke-statslige organisationer i disse lande.
- 8 Som følge af sagsøgerens ansøgning om bistand meddelte Kommissionen hende ved skrivelse af 4. marts 2009, at Kommissionens undersøgelses- og disciplinærkontor (IDOC) havde fået mandat til at indlede en administrativ undersøgelse vedrørende påstandene om psykisk chikane for så vidt angik den anden delegationschef. I samme skrivelse underrettede Kommissionen sagsøgeren om dens afslag på at indlede en sådan undersøgelse i forhold til den første delegationschef med den begrundelse, at sagsøgeren ikke havde indgivet ansøgningen om bistand inden for en rimelig frist.
- 9 Ved skrivelse af 28. maj 2009 indgav sagsøgeren i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage over Kommissionens afgørelse af 4. marts 2009, for så vidt som den afslog at indlede en undersøgelse i forhold til den første delegationschef. Kommissionen afviste denne klage ved afgørelse af 31. juli 2009. Den 13. november 2009 anlagde sagsøgeren et søgsmål til prøvelse af førnævnte afgørelse af 4. marts 2009. Sagsøgeren fik medhold i søgsmålet, og Personaleretten annullerede det omtvistede afslag (dom af 8.2.2011, sag F-95/09, Skareby mod Kommissionen, herefter »Skareby-dommen«).
- 10 I mellemtiden underrettede Kommissionen ved skrivelse af 23. juli 2009 sagsøgeren om IDOC's konklusioner i kontorets rapport vedrørende den administrative undersøgelse, der var indledt i forhold til den anden delegationschef (herefter »undersøgelsesrapporten«). Ifølge disse konklusioner var den påståede chikane ikke blevet godtgjort, og undersøgelsen ville blive afsluttet uden disciplinær forfølgning. I samme skrivelse underrettede Kommissionen også sagsøgeren om, at den herefter havde besluttet ikke at foretage sig yderligere med hensyn til ansøgningen om bistand og at henlægge sagen.
- 11 Ved skrivelse af 26. oktober 2009 indgav sagsøgeren i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage over Kommissionens afgørelse af 23. juli 2009 om ikke at foretage sig yderligere med hensyn til hendes ansøgning om bistand. Klagen blev afslået af ansættelsesmyndigheden den 19. februar 2010.

Parternes påstande og retsforhandlingerne

- 12 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
 - Sagen antages til realitetsbehandling.
 - Kommissionen tilpligtes at fremlægge undersøgelsesrapporten med tilhørende dokumentation.

- Kommissionens afgørelse af 23. juli 2009 om afslag på hendes klage over psykisk chikane i forhold til den anden delegationschef annulleres, og om fornødent annulleres ansættelsesmyndighedens afgørelse af 19. februar 2010 om afslag på hendes klage.
 - Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.
- 13 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:
- Sagen afvises, eller under alle omstændigheder frifindes Kommissionen.
 - Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.
- 14 I stævningen anmodede sagsøgeren Personaleretten om at opfordre Kommissionen til at fremlægge undersøgelsesrapporten med tilhørende dokumentation med henblik på at kontrollere, om der rent faktisk var blevet foretaget en administrativ undersøgelse.
- 15 Kommissionen erklærede i sit svarskrift, at det var umuligt for den at fremsende de pågældende dokumenter til sagsøgeren, fordi de indeholdt oplysninger af personlig karakter, som skulle beskyttes, og hvis offentliggørelse ville skade tredjemands interesser. Kommissionen oplyste imidlertid, at den var rede til at fremsende en fortrolig version af disse dokumenter til Personaleretten, hvis denne anmodede herom ved begrundet kendelse. Kommissionen henledte ikke desto mindre Personalerettens opmærksomhed på, at det ville være vanskeligt for den at udarbejde en ikke-fortrolig version af nævnte dokumenter, for så vidt som den angivelige chikane havde fundet sted i en lille administrativ enhed, således at en overstregning af vidnernes navne ikke forhindrede, at de kunne identificeres via andre specifikke omstændigheder.
- 16 Ved begrundet kendelse af 6. april 2011, truffet i henhold til procesreglementets artikel 44, opfordrede Personaleretten sagsøgeren til at fremsætte sine bemærkninger vedrørende den omstændighed, at Kommissionen påstod, at undersøgelsesrapporten og de dokumenter, hvorpå denne rapport er baseret, var fortrolige. Ved samme kendelse anmodede Personaleretten Kommissionen om at fremlægge undersøgelsesrapporten og de førnævnte dokumenter, idet den præciserede, at hverken sagsøgeren eller hendes advokater ville få tilladelse til at gennemgå disse, i det mindste indtil der var truffet afgørelse om, hvorvidt de var relevante og fortrolige.
- 17 Kommissionen fremsendte undersøgelsesrapporten og de krævede dokumenter ved skrivelse indgået til Personalerettens Justitskontor den 18. april 2011, og sagsøgeren fremsendte sine bemærkninger vedrørende disses eventuelt fortrolige karakter den 26. april 2011.
- 18 Efter at Personaleretten havde gjort sig bekendt med undersøgelsesrapporten og de øvrige dokumenter, som Kommissionen havde fremsendt, og henset til de anbringender, der var redegjort for i stævningen, var det denne rets opfattelse, at alene undersøgelsesrapporten var relevant med henblik på en løsning af tvisten. Personaleretten fandt desuden, at denne rapport indeholdt fortrolige oplysninger, for så vidt som den var udfærdiget efter afslutningen af en undersøgelse vedrørende chikane og derfor indeholdt personlige data – dvs. de afhørte personers efternavne, fornavne, stillinger og lønklasser – som muliggjorde en identifikation af disse personer. Følgelig besluttede Personaleretten at opfordre Kommissionen til at fremsende en ikke-fortrolig version af undersøgelsesrapporten med udeladelse af de førnævnte personlige data til denne og at fremsende denne ikke-fortrolige version til sagsøgeren. Endelig besluttede Personaleretten at tilbagesende de øvrige dokumenter, som Kommissionen havde fremsendt til Personaleretten med henblik på opfyldelse af kendelsen af 6. april 2011, til denne. Personalerettens Justitskontor underrettede parterne om disse forskellige beslutninger ved skrivelse af 31. maj 2011.

- 19 Kommissionen fremsendte en ikke-fortrolig version af undersøgelsesrapporten den 7. juni 2011, og sagsøgeren fremsatte sine bemærkninger hertil ved skrivelse indgået til Personalerettens Justitskontor den 15. juli 2011, som var vedlagt tre bilag. Sagsøgerens bemærkninger blev fremsendt til Kommissionen, som fremsendte sine bemærkninger hertil den 29. juli 2011, idet den supplerede sine bemærkninger ved en skrivelse af 30. august 2011, som var vedlagt flere dokumenter.
- 20 Ved skrivelse af 3. oktober 2011 indleverede sagsøgeren to dokumenter, som hun i sine bemærkninger af 15. juli 2011 havde meddelt ville blive fremlagt.
- 21 Sagsøgeren blev i den foreløbige retsmøderapport opfordret til under retsmødet at besvare den afvisningspåstand, som Kommissionen havde fremsat i sit svarskrift, og at fremkomme med sine bemærkninger til de dokumenter, der var vedlagt Kommissionens skrivelse af 30. august 2011. Kommissionen blev for sit vedkommende opfordret til under retsmødet at fremkomme med sine bemærkninger til de dokumenter, som sagsøgeren havde fremsendt til Personaleretten den 28. september 2011.

Om tvistens genstand

- 22 Sagsøgeren har ud over annullation af Kommissionens afgørelse af 23. juli 2009 om ikke at foretage sig yderligere med hensyn til ansøgningen om bistand nedlagt påstand om annullation af afgørelsen af 19. februar 2010, hvorved hendes klage over nævnte afgørelse blev afslået.
- 23 Ifølge fast retspraksis har annullationspåstande, der formelt er rettet mod en afgørelse om afslag på en klage, i tilfælde, hvor denne afgørelse er uden selvstændigt indhold, den virkning retligt at få prøvet den akt, som har været genstand for klagen (jf. i denne retning Domstolens dom af 17.1.1989, sag 293/87, Vainker mod Parlamentet, præmis 8). Da afgørelsen om afslag på den klage, der blev indgivet over Kommissionens afgørelse af 23. juli 2009, i det foreliggende tilfælde er uden selvstændigt indhold, skal søgsmålet anses for rettet alene mod sidstnævnte afgørelse (herefter »den anfægtede afgørelse«).

Formaliteten

Parternes argumenter

- 24 Kommissionen har gjort gældende, at søgsmålet skal afvises, da sagsøgeren ikke har søgsmålsinteresse. Selv hvis det antages, at sagsøgeren får medhold, vil en annullation af den anfægtede afgørelse nemlig ikke opfylde sagsøgerens krav. Den psykiske chikane ophørte under alle omstændigheder ved sagsøgerens tilbagevenden til Kommissionens hovedkvarter i Bruxelles i 2007, og sagsøgeren har ikke nedlagt påstand om erstatning for det lidte tab.
- 25 Formålet med søgsmålet er reelt at foranledige, at der indledes en ny administrativ undersøgelse, som kan føre til en eventuel disciplinær procedure mod den anden delegationschef eller, i tilfælde af, at de faktiske omstændigheder bevises, at opnå, at Personaleretten fastslår, at der foreligger en sådan chikane. Hvad angår det første tilfælde råder administrationen imidlertid over et vidt skøn med henblik på at afgøre, om der skal indledes en disciplinær procedure over for en tjenestemand eller ej, og de øvrige tjenestemænd kan ikke tvinge den til at iværksætte en sådan procedure. Hvad angår det andet tilfælde har sagsøgeren ikke den fornødne søgsmålsinteresse, eftersom det ikke tilkommer Personaleretten i den dispositive del af dens domme at fremkomme med retlige erklæringer eller konstateringer.

- 26 Sagsøgeren har under retsmødet tilbagevist den af Kommissionen nedlagte afvisningspåstand. Sagsøgeren har bl.a. gjort gældende, at hendes søgsmål har til formål at genoprette hendes værdighed, hvilket sker gennem en anerkendelse af, at hun har været udsat for psykisk chikane. Sagsøgeren er af den opfattelse, at hun som følge heraf har en personlig interesse i at påstå annullation af den anfægtede afgørelse, eftersom administrationen i tilfælde af en annullation nærmere bestemt vil være nødsaget til at foretage en ny undersøgelse af, om hun har været udsat for en sådan chikane.

Rettens bemærkninger

- 27 Det bemærkes, at Kommissionen i det foreliggende tilfælde har opretholdt den i dens svarskrift fremførte afvisningspåstand til trods for den omstændighed, at Personaleretten forkastede en tilsvarende afvisningspåstand i Skareby-dommen (præmis 22-31), en dom, som blev afsagt før afholdelsen af retsmødet i denne sag. Under disse omstændigheder bemærkes følgende.
- 28 Det er ubestridt, at påstande om annullation af en administrativ retsakt skal afvises i mangel af en reel og aktuel søgsmålsinteresse, når en annullation af den omtvistede retsakt ikke vil opfylde den pågældendes krav.
- 29 I det foreliggende tilfælde er det korrekt, at sagsøgeren ikke har nedlagt påstand om erstatning af det tab, som fulgte af den påståede chikane. Det er også korrekt, at Kommissionen råder over et skøn i henhold til vedtægtens artikel 86, stk. 2, med hensyn til at iværksætte en disciplinær procedure. Endelig er det ubestridt, at den påståede chikane ophørte i august 2007, da sagsøgeren vendte tilbage til Kommissionens hovedkvarter i Bruxelles.
- 30 Imidlertid har de ovennævnte omstændigheder ikke medført bortfald af søgsmålets genstand eller af sagsøgerens interesse i at opnå annullation af den anfægtede afgørelse.
- 31 Hvad angår et så alvorligt spørgsmål som psykisk chikane må det nemlig anerkendes, at det angivelige offer for en sådan chikane, som anfægter institutionens afslag på at imødekomme den pågældendes ansøgning om bistand, til trods for de af Kommissionen fremførte betragtninger bevarer den søgsmålsinteresse, som i retspraksis kræves som betingelse for at antage en stævning til realitetsbehandling.
- 32 En sådan løsning er påkrævet som følge af den psykisk chikanes alvorlige karakter, idet denne kan have yderst skadelige virkninger for offerets helbredstilstand. Når en pensioneret tjenstemands respektabilitet berettiger hans interesse i at anlægge sag til prøvelse af afgørelsen om at suspendere ham, til trods for, at denne afgørelse om suspension nødvendigvis blev ophævet den dag, hvor han blev pensioneret (Personalerettens dom af 30.11.2009, sag F-80/08, Wenig mod Kommissionen, præmis 35), må det samme gælde for en ansat, som hævder at være offer for psykisk chikane, uafhængigt af, om en sådan chikane varer ved, eller om den pågældende tjenstemand eller ansatte fremsætter, har til hensigt at fremsætte eller endog kun har ret til at fremsætte andre krav, navnlig erstatningsmæssige, med hensyn til den psykiske chikane, som den pågældende hævder at være offer for. Det tilføjes i denne sammenhæng, at administrationens eventuelle anerkendelse af, at der foreligger en psykisk chikane, i sig selv kan have en nyttig virkning i forbindelse med behandlingsprocessen med henblik på den chikanerede persons restituering.
- 33 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at Kommissionens afvisningspåstand bør forkastes.

Om realiteten

- 34 Sagsøgeren har til støtte for sin påstand om annullation af den anfægtede afgørelse fremsat tre anbringender, det første om tilsidesættelse af retten til forsvar og af retten til god forvaltning, det andet om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 12a, stk. 3, og det tredje om, at der er anlagt åbenbart urigtige skøn, og at der er sket tilsidesættelse af begrundelsespligten, af omsorgspligten og af bistandspligten.

Det første anbringende om tilsidesættelse af retten til forsvar og af retten til god forvaltning

- 35 Det fremgår af sagsøgerens forskellige processkrifter, at det første anbringende består af to led. I det første led bestrider sagsøgeren, at den af IDOC foretagne administrative undersøgelse var fyldestgørende, mens hun i det andet led på grundlag af retten til forsvar og princippet om god forvaltning kritiserer, at hun ikke var tilstrækkeligt impliceret i proceduren.

Det første anbringendes første led om, at den administrative undersøgelse ikke var fyldestgørende

- 36 Sagsøgeren betvivlede for det første i sin stævning, da hun endnu ikke havde modtaget undersøgelsesrapporten, at der rent faktisk var blevet gennemført en undersøgelse.
- 37 Sagsøgeren har i sine bemærkninger til undersøgelsesrapporten, som Kommissionen fremsendte i en ikke-fortrolig version efter Rettens kendelse af 6. april 2011 (præmis 16 ff. ovenfor), gjort gældende, at nævnte rapport afslører, at undersøgelsen ikke har været indgående nok og har manglet objektivitet og uafhængighed. Sagsøgeren har til støtte for denne påstand anført, at der blot blev afhørt fire vidner ud af de omkring 30, som var blevet foreslået afhørt i ansøgningen om bistand. Desuden indeholdt undersøgelsesrapporten ingen henvisning til de præcise eksempler på chikane, som var beskrevet i ansøgningen om bistand, og det fremgår ikke af denne rapport, at disse eksempler har været genstand for nogen undersøgelse fra IDOC's side. Endvidere er IDOC's beskrivelse af visse faktiske omstændigheder partisk. Undersøgelsesrapporten er ligeledes inkonsekvent og selvmodsigende. Endelig rejser den omstændighed, at udtalelserne fra vidne C refereres snart på fransk, snart på engelsk, tvivl om den pågældende vidneforklaring, og vidne A og B's fremstilling af de faktiske omstændigheder indeholder fejl, som rejser tvivl om deres troværdighed.
- 38 I denne forbindelse bemærkes, at IDOC råder over et vidt skøn for så vidt angår gennemførelsen af de administrative undersøgelser, som overlades til kontoret (jf. i denne retning Personalerettens dom af 13.1.2010, forenede sager F-124/05 og F-96/06, A og G mod Kommissionen, præmis 173). Eftersom denne tjenestegrens ressourcer er begrænsede, tilkommer det navnlig IDOC at behandle de sager, som indbringes for kontoret, på en forholdsmæssig måde, dvs. navnlig på en måde, som gør det muligt for IDOC at tildele hver sag en rimelig del af den tid, kontoret råder over. I øvrigt råder IDOC ligeledes over et vidt skøn med hensyn til at vurdere kvaliteten og anvendeligheden af samarbejdet med vidner.
- 39 Følgelig kunne IDOC i det foreliggende tilfælde beslutte kun at afhøre nogle få vidner blandt dem, som sagsøgeren havde foreslået afhørt. Endvidere er der intet i den for Personaleretten forelagte sag, som gør det muligt at antage, at IDOC's valg har været partisk eller har skadet kvaliteten af efterforskningen. Hvad angår sagsøgerens kritik af vidne C's udtalelser ses det ikke, hvorledes den omstændighed, at dette vidnes udtalelser blev refereret snart på fransk, snart på engelsk, rejser tvivl om disse. Hvad angår sagsøgerens fravær, som vidnerne henviser til, bestyrkes dette af dokumenter fremlagt af Kommissionen, således at nævnte vidners troværdighed ikke kan anfægtes med den begrundelse, at deres forklaringer er unøjagtige på dette punkt.
- 40 I øvrigt fremgår det af de spørgsmål, der berøres i undersøgelsesrapporten, at IDOC ikke har undladt at undersøge de klagepunkter om chikane, som sagsøgeren i det væsentlige har påberåbt sig, selv om nævnte rapport som bemærket af sagsøgeren ikke omhandler alle de specifikke »eksempler«, som hun

har opremset i ansøgningen om bistand. Således har IDOC rent faktisk undersøgt spørgsmålet om de instrukser, som den anden delegationschef gav hende gennem underordnede, spørgsmålet om, hvorvidt han havde forhindret hende i at udarbejde rapporter om den politiske situation i Kirgisistan, og problemet om hendes deltagelse i møderne med Kirgisistans donorlande.

- 41 Dernæst er præsentationen af de faktiske omstændigheder i undersøgelsesrapporten ikke partisk. Hvad således angår den omstændighed, at sagsøgeren efter i 2005 at have beklaget sig til en fortrolig over, at den første delegationschef chikanerede hende, ikke forfulgte sin klage, efter at denne person fandt, at hendes overordnede opførsel lå inden for, hvad det måtte betegnes som normalt, indskrænker undersøgelsesrapporten sig til i det væsentlige til at gengive sagsøgerens egne udtalelser i det supplerende bilag til ansøgningen om bistand af 28. november 2008.
- 42 Undersøgelsesrapporten synes heller ikke at være selvmodsigende. Mens vidne B udtalte, at den normale arbejdsmetode for den anden delegationschef var at videregive instrukser gennem underordnede, var IDOC således berettiget til at antage, at selv om sidstnævnte brugte denne fremgangsmåde over for alle de ansatte under hans ledelse, var denne adfærd imidlertid kun lejlighedsvis, idet det fremgik af de forskellige indhentede udtalelser, at den anden delegationschef kun handlede således i hastesager, i tilfælde af mindre spørgsmål, og når den pågældende var fraværende. Desuden er der ingen modstrid mellem, på den ene side, den erklæring, der er indeholdt i sagsøgerens bedømmelsesrapport for 2006, hvorefter hun hyppigt og regelmæssigt udarbejdede rapporter om den politiske situation i Kirgisistan, og, på den anden side, den omstændighed, at det af undersøgelsesrapporten fremgår, at nævnte rapporter, som var bestemt for Kommissionens tjenestegrene i Bruxelles, blev udarbejdet i Almaty på grundlag af sagsøgerens bidrag. I øvrigt bekræftes sidstnævntes begrænsede rolle i forbindelse med udarbejdelsen af nævnte rapporter af vidne C og af sagsøgeren selv.
- 43 Endelig kan det ikke af den omstændighed, at vidneforklaringer fremlagt af sagsøgeren bekræfter, at hun på fyldestgørende vis repræsenterede Kommissionen på møder afholdt af Kirgisistans donorlande, udledes, at den af IDOC foretagne undersøgelse var useriøs. Disse forskellige vidneforklaringer viser nemlig klart sagsøgerens kompetence som chargé d'affaires ad interim samt hendes troværdighed som repræsentant for Kommissionen og modsiger den anden delegationschefs udtalelse om, at »alle Kirgisistans andre donorer havde den [modsatte] opfattelse«. IDOC indskrænkede sig imidlertid ikke til at notere sig udtalelserne fra den anden delegationschef. Kontoret indhentede andre vidneforklaringer, som understregede den »generelle kontekst«, nemlig at det var umuligt for sagsøgeren at deltage i alle de officielle begivenheder og at varetage alle de opgaver, som påhvilede hende, navnlig som følge af hendes fravær på et tidspunkt, hvor institutionen skulle forberede sin strategi på de førnævnte møder mellem donorlandene.
- 44 Henset til det foregående og til de af parterne fremlagte dokumenter er Personaleretten, som finder, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, af den opfattelse, dels at klagepunktet om, at IDOC's undersøgelse ikke er fyldestgørende, er ubegrundet, dels at det er uforholdsmæssigt at efterkomme sagsøgerens krav, som anført i hendes bemærkninger til undersøgelsesrapporten, om, for det første, at Personaleretten indhenter vidneforklaringer fra repræsentanter for internationale organisationer, ikke-statslige organisationer eller medlemsstater, eller at den i det mindste udspørger Kommissionen om de grunde, som har ført til, at IDOC har foretaget en udvælgelse blandt de vidner, som hun havde foreslået blev afhørt, for det andet, at den tilpligter Kommissionen at fremlægge de spørgsmål, som blev stillet vidnerne, og for det tredje, at den indhenter vidneforklaringer fra de personer, hvis udtalelser hun har bilagt nævnte bemærkninger.

Det første anbringendes andet led om tilsidesættelse af retten til forsvar og af princippet om god forvaltning

- 45 Sagsøgeren har under påberåbelse af, at der er sket tilsidesættelse af retten til forsvar og af »kravene om god forvaltning«, som hun udleder af artikel 41, stk. 2, litra a), i chartret om grundlæggende rettigheder, anført, at hun burde have haft adgang til undersøgelsesrapporten samt til de beviser, som er fremlagt til støtte for denne, og at hun burde have været hørt vedrørende disse dokumenters indhold inden ansættelsesmyndigheden vedtog den anfægtede afgørelse.
- 46 Det bemærkes imidlertid, at sagsøgeren ikke kan påberåbe sig en forpligtelse for Kommissionen til at overholde retten til forsvar, der, ifølge fast retspraksis, er et grundlæggende EU-retligt princip i enhver procedure, der indledes over for en person, og som kan føre frem til en retsakt, der indeholder et klagepunkt imod denne (Domstolens dom af 9.11.2006, sag C-344/05 P, Kommissionen mod De Bry, præmis 37, Rettens dom af 17.10.2006, sag T-406/04, Bonnet mod Domstolen, præmis 76, og dommen i sagen Wenig mod Kommissionen, præmis 48). En undersøgelsesprocedure, som iværksættes af IDOC efter en ansøgning om bistand fra en tjenestemand med en klage over chikane, kan nemlig under ingen omstændigheder sidestilles med en undersøgelsesprocedure, som indledes over for nævnte tjenestemand.
- 47 I øvrigt, og uden at det er fornødent at undersøge spørgsmålet om den tidsmæssige anvendelse af artikel 41 i chartret om grundlæggende rettigheder, bemærkes blot, at denne artikel gengiver de løsninger i retspraksis, der har stadfæstet det overordnede retsprincip om god forvaltning (jf. i denne retning Rettens dom af 14.10.2004, sag T-257/02, K mod Domstolen, præmis 104), således som det i øvrigt understreges i forklaring ad artikel 41 i forklaringer til chartret om grundlæggende rettigheder (EUT 2007 C 303, s. 17).
- 48 På denne baggrund må det anerkendes, at sagsøgeren kan påberåbe sig processuelle rettigheder, som er forskellige fra retten til forsvar og ikke er så vidtgående som denne (jf. vedrørende denne forskel Domstolens dom af 29.6.2010, sag C-441/07 P, Kommissionen mod Alrose, præmis 91, og Rettens dom af 27.11.1997, sag T-290/94, Kaysersberg mod Kommissionen, præmis 108).
- 49 I det foreliggende tilfælde er det ubestridt, at sagsøgeren har kunnet fremføre sine argumenter ved tre lejligheder, i forbindelse med ansøgningen om bistand, i de supplerende oplysninger, som hun fremsendte ved skrivelse af 28. september 2008 og under den afhøring, som IDOC foretog af hende i forbindelse med den administrative undersøgelse.
- 50 Eftersom de processuelle rettigheder, som sagsøgeren kan gøre krav på i det foreliggende tilfælde, ikke indebærer, at hun burde have haft adgang til undersøgelsesrapporten samt til de af IDOC indhentede beviser, eller at hun burde have været hørt vedrørende indholdet af disse dokumenter før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, bør det første anbringendes andet led om tilsidesættelse af retten til forsvar og af princippet om god forvaltning følgelig forkastes.
- 51 Da det første anbringendes to led er blevet forkastet, bør det første anbringende forkastes.

Det andet anbringende om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 12a, stk. 3

- 52 Sagsøgeren har for det første bestridt, at ansættelsesmyndigheden kunne støtte sig på IDOC's konklusioner om, at der ikke forelå chikane med den begrundelse, at den anden delegationschef ved at indkalde ansatte under hendes direkte myndighed til Almaty med henblik på at drøfte deres arbejde i hendes fravær og fremsende instrukser til hende ved deres mellemkomst ikke havde behandlet hende anderledes end de øvrige mellemledere ved delegationen i Almaty. Ifølge vedtægtens artikel 12a, stk. 3, afhænger kvalifikationen psykisk chikane nemlig ikke af, at der foreligger forskelsbehandling.

- 53 Indledningsvis bemærkes, at når en udtrykkelig afgørelse om afslag på en klage indeholder vigtige præciserings vedrørende den begrundelse, som administrationen har lagt til grund i den oprindelige afgørelse, skal den specifikke identifikation af administrationens begrundelse følge af en samlet læsning af disse to afgørelser (jf. i denne retning Rettens dom af 10.6.2004, sag T-258/01, Eveillard mod Kommissionen, præmis 31).
- 54 Når dette er præciseret, fremgår det af afgørelsen om afslag på klagen, at Kommissionen ikke gjorde eksistensen af forskelsbehandling til en betingelse for anerkendelse af chikane. Som svar på sagsøgerens klagepunkt om, at den anden delegationschef direkte gav instrukser til hendes underordnede, indskrænkede ansættelsesmyndigheden sig nemlig til at anføre, at IDOC havde bemærket, dels at den anden delegationschef ikke forbeholdt denne handle måde til sagsøgeren, men at denne fremgangsmåde svarede til hans almindelige ledelsesstil, dels at den blotte omstændighed, at sagsøgeren ikke er enig i denne stil, ikke var tilstrækkelig til at klassificere den som chikane.
- 55 Sagsøgeren er for det andet af den opfattelse, at den anfægtede afgørelse tilsidesætter vedtægtens artikel 12a, stk. 3, idet denne artikel ikke gør eksistensen af chikane afhængig af, at der er flere skadelidte, mens den anfægtede afgørelse, ligesom afgørelsen om afslag på klagen, tillagde det betydning, at ingen andre personer, som arbejdede ved den regionale delegation i Almaty eller i en regionaliseret delegation havde indgivet klage over psykisk chikane mod den anden delegationschef.
- 56 Det bemærkes imidlertid, at Kommissionen ved at bemærke, at der ikke var indgivet andre klager over chikane mod den anden delegationschef, blot besvarede sagsøgerens påstand om, at andre ansatte havde været offer for psykisk chikane fra hans side.
- 57 Sagsøgeren har for det tredje anført, at den anfægtede afgørelse, i lighed med afgørelsen om afslag på sagsøgerens klage, er baseret på IDOC's konklusioner, som gør hensigten om at chikanere til en nødvendig faktor ved kvalificeringen som psykisk chikane, mens denne betingelse ikke kræves i vedtægtens artikel 12a, stk. 3, således som Personaleretten har fortolket artiklen i sin dom af 9. december 2008 i sagen Q mod Kommissionen (sag F-52/05, delvist ophævet ved Rettens dom af 12.7.2011, sag T-80/09 P, Kommissionen mod Q, men kun for så vidt som nævnte dom i punkt 2 i domskonklusionen pålagde Kommissionen at betale en erstatning til Q, herefter »dommen i sagen Q mod Kommissionen«). Sagsøgeren har ganske vist anført, at ansættelsesmyndigheden i afgørelsen om afslag på sagsøgerens klage forklarede, at IDOC blot havde villet understrege den omstændighed, at klager over psykisk chikane skal undersøges uden hensyntagen til det subjektive indtryk af klageren, men sagsøgeren er af den opfattelse, at ansættelsesmyndigheden herved ikke nævnte det forhold, at IDOC også konkluderede, at »hun ikke [havde] været genstand for en adfærd, som objektivt tilsigtede at miskreditere hende eller forsætligt at forringe hendes arbejdsvilkår«.
- 58 Kommissionen har heroverfor anført, at dommen i sagen Q mod Kommissionen indførte en uforholdsmæssig subjektivitet derved, at dommen, i modsætning til tidligere retspraksis, ikke længere betinger eksistensen af chikane af, at det godtgøres, at chikanøren ved sine handlinger har haft til hensigt forsætligt at miskreditere offeret eller forringe vedkommendes arbejdsvilkår. Med denne dom fra Personaleretten løb institutionerne en risiko for at blive udnyttet af overdrevent følsomme tjenestemænd eller øvrige ansatte. Ifølge Kommissionen bør definitionen af chikane tage hensyn til den angivelige chikanørs godtgjorte eller formodede forsæt, til det angivelige offers opfattelse, til de faktiske omstændigheders objektive karakter og til den sammenhæng, hvori disse har fundet sted. Personaleretten præciserede ganske vist i præmis 135 i dommen i sagen Q mod Kommissionen, at den pågældende adfærd for at kvalificeres som chikane »objektivt« skal have miskrediteret offeret eller have forringet vedkommendes arbejdsvilkår. Imidlertid er denne præcisering utilstrækkelig, da den ikke er til hinder for, at adfærd, som ikke har karakter af misbrug, og som hos personer med psykiske problemer »objektivt« kan give anledning til en forringelse af arbejdsvilkårene eller til en følelse af at blive miskrediteret, kan falde ind under vedtægtens artikel 12a, stk. 3.

- 59 Kommissionen er følgelig af den opfattelse, at kvalificeringen som chikane, såfremt Personaleretten ikke vender tilbage til retspraksis forud for dommen i sagen Q mod Kommissionen, under alle omstændigheder bør være underlagt en betingelse om, at den omtvistede adfærd skal være en tilstrækkelig objektiv realitet, således at en upartisk og fornuftig iagttager, hvis følsomhed er normal, anser den for at være misbrug.
- 60 Kommissionen har i det foreliggende tilfælde anført, at den anden delegationschefs adfærd ikke objektivt kunne miskreditere sagsøgeren eller forringe hendes arbejdsvilkår og derfor ikke kunne kvalificeres som misbrug i førnævnte betydning, men at den tværtimod var fuldstændig normal i forbindelse med et ansættelsesforhold. Den omstændighed, at ingen af de øvrige ansatte ved delegationen i Almaty, som imidlertid arbejdede under samme vilkår, anså sig for at være offer for chikane fra den anden delegationschefs side, viser, at sagsøgerens følelse af chikane udelukkende udsprang af hendes personlige opfattelse af de faktiske omstændigheder.
- 61 I øvrigt var IDOC og ansættelsesmyndigheden af den opfattelse, at de faktiske omstændigheder ikke udgjorde chikane som følge af deres karakter, således at den anfægtede afgørelse kun delvist er baseret på, at karakteren af den anden delegationschefs adfærd ikke var forsætlig.
- 62 Endelig var den adfærd, som foreholdes den anden delegationschef, ikke gentagen og systematisk, således som det kræves i definitionen af psykisk chikane.
- 63 I denne forbindelse bemærkes, at Personaleretten i præmis 133 ff. i dommen i sagen Q mod Kommissionen fandt, at vedtægtens artikel 12a, stk. 3, på ingen måde gør den formodede chikanørs ildesindede hensigt til et nødvendigt forhold ved kvalificeringen som psykisk chikane. I denne dom (jf. også Personalerettens dom af 9.3.2010, sag F-26/09, N mod Parlamentet, præmis 72) anførte Personaleretten nemlig følgende:

»134

Vedtægtens artikel 12a, stk. 3, definerer [...] psykisk chikane som »misbrug«, der kræver, at to kumulative betingelser er opfyldt, for at chikanen foreligger. Den første betingelse vedrører adfærd, ord, handlinger, bevægelser eller på skrift, som kommer til udtryk »over en periode gentagne gange eller systematisk«, og som er »forsætlige«. Den anden betingelse, som adskilles fra den første af præpositionen »og«, kræver, at adfærd, ord, handlinger, bevægelser eller på skrift har den virkning at være et angreb på »en persons værdighed, personlighed eller psykiske eller fysiske integritet«.

135 Der kan af det forhold, at adjektivet »forsætlige« vedrører den første betingelse og ikke den anden, udledes to konklusioner. For det første skal adfærd, ord, handlinger, bevægelser eller på skrift som omhandlet i vedtægtens artikel 12a, stk. 3, være frivillige, hvilket fra denne bestemmelses anvendelsesområde udelukker negativ adfærd, der fremkommer på tilfældig vis. For det andet kræves det derimod ikke, at adfærd, ord, handlinger, bevægelser eller på skrift er blevet foretaget med den hensigt at være et angreb på en persons værdighed, personlighed eller psykiske eller fysiske integritet. Der kan med andre ord være tale om psykisk chikane i den i vedtægtens artikel 12a, stk. 3, omhandlede forstand, uden at chikanøren med adfærd, ord, handlinger, bevægelser eller på skrift har tilsigtet at miskreditere offeret eller forsætligt at forringe vedkommendes arbejdsvilkår. Det er tilstrækkeligt, at denne negative adfærd objektivt har haft sådanne følger, eftersom den har været frivillig.«

- 64 Kommissionen er nærmere bestemt af den opfattelse, at denne retspraksis tillægger det angivelige offers opfattelse for stor vægt, og at den er kilde til usikkerhed.
- 65 Retten præciserede imidlertid i præmis 135 i dommen i sagen Q mod Kommissionen, at de omtvistede handlinger for at kvalificeres som chikane »objektivt [skal have haft] følger«, som har miskrediteret offeret eller forringet vedkommendes arbejdsvilkår. Eftersom de pågældende handlinger i henhold til vedtægtens artikel 12a, stk. 3, skal have karakter af misbrug, følger det heraf, at kvalificeringen som

chikane er underlagt en betingelse om, at denne skal være en tilstrækkelig objektiv realitet, således at en upartisk og fornuftig iagttagelse, hvis følsomhed er normal, og som befinder sig i samme situation, vil anse den for at være overdreven og kritisabel.

- 66 I det foreliggende tilfælde konstaterede IDOC i undersøgelsesrapporten, at »undersøgelsesholdet [havde konkluderet], at [den pågældende] ikke [havde] været genstand for en adfærd, som objektivt tilsigtede at miskreditere hende eller forsætligt at forringe hendes arbejdsvilkår, [og at] ingen af de nævnte episoder eller adfærd, isoleret eller under ét, kunne anses for psykisk chikane, uafhængigt af hendes subjektive opfattelse«.
- 67 Det spørgsmål, som Personaleretten imidlertid skal besvare, er, om Kommissionen i den anfægtede afgørelse og i afslaget på klagen har vurderet sagsøgerens situation på grundlag af en fejlagtig fortolkning af vedtægtens artikel 12a, hvorefter chikane er betinget af en hensigt hos ophavsmanden til de anfægtede faktiske omstændigheder om at miskreditere sagsøgeren eller forsætligt forringe hendes arbejdsvilkår.
- 68 Som sagsøgeren selv har anført, fandt ansættelsesmyndigheden i afgørelsen om afslag på klagen, at påstandene om chikane skulle undersøges »uafhængigt af offerets subjektive opfattelse«. Endvidere er den anfægtede afgørelse og afgørelsen om afslag på klagen baseret på begrundelser, hvorved det tilsigtes at godtgøre, at sagsøgerens påstande om chikane ikke var objektive. Således fremgår det af den anfægtede afgørelse, at den omstændighed, at den anden delegationschef gav instrukser direkte til sagsøgerens underordnede, svarede til dennes sædvanlige ledelsesstil, uden at der herved blev givet udtryk for særlige omstændigheder, som gennem en sådan adfærd kunne indikere en negativ holdning til sagsøgeren. Endelig har Kommissionen i den anfægtede afgørelse som svar på sagsøgerens undersøgelsesansøgning i supplementet til ansøgningen om bistand af 28. november 2008 bemærket, at ingen andre tjenestemænd eller øvrige ansatte havde klaget over den anden delegationschefs adfærd. Endelig er afgørelsen om afslag på klagen baseret på en objektiv analyse af sagsøgerens arbejde, hvoraf Kommissionen udleder, at hun tilhørte mellemlederne, og at denne position ikke forhindrede den anden delegationschef i at erstatte hende med en anden tjenestemand med henblik på møder med Kirgisistans donorlande.
- 69 Eftersom anerkendelsen af, at der foreligger chikane, ifølge definitionen i vedtægtens bestemmelser som fortolket af Personaleretten, forudsætter:
- at pågældende adfærd, ord, handlinger, bevægelser eller skrift er forsætlig
 - uden at det imidlertid kræves, at hensigten med pågældende adfærd, ord, handlinger, bevægelser eller skrift var at angribe en persons værdighed, personlighed eller psykiske eller fysiske integritet
 - men under forudsætning af, at de objektivt har haft konsekvenser, som medfører, at offeret miskrediteres, eller at vedkommendes arbejdsvilkår forringes
- er Kommissionens begrundelse, hvorefter de anfægtede handlinger ikke objektivt miskrediterede sagsøgeren, i sig selv tilstrækkelig til retligt at begrunde den anfægtede afgørelse i henhold til vedtægtens artikel 12a, uanset den fortolkning, som blev lagt til grund af IDOC.
- 70 I det foreliggende tilfælde bemærkes, at sagsøgerens vurdering af den anden delegationschefs adfærd er meget subjektiv. Mens hun beklager sig over, at dennes indstilling miskrediterede hende over for ambassader og internationale organisationers repræsentationer ved den regionaliserede delegations hovedkontor i Bisjkek, viser de dokumenter, som hun fremlagde som bilag til sine bemærkninger til undersøgelsesrapporten tværtimod, at hun nød respekt i disse kredse.
- 71 Det følger af det ovenstående, at det andet anbringende er ubegrundet.

Det tredje anbringende om, at der er anlagt åbenbart urigtige skøn, og at der er sket tilsidesættelse af begrundelsespligten, af omsorgspligten og af bistandspligten

- 72 Hvad angår de af sagsøgeren fremførte argumenter til støtte for det tredje anbringende må der sondres mellem et første led udelukkende om tilsidesættelse af begrundelsespligten og et andet led i det væsentlige om, at der er anlagt flere åbenbart urigtige skøn, hvoraf sagsøgeren ligeledes udleder en tilsidesættelse af begrundelsespligten og en tilsidesættelse af omsorgspligten og af bistandspligten.

Det tredje anbringendes første led om tilsidesættelse af begrundelsespligten

- 73 Sagsøgeren har gjort gældende, at den anfægtede afgørelse, samt afgørelsen om afslag på klagen, er utilstrækkeligt begrundet, for så vidt som Kommissionen ikke besvarede hendes påstand om, at den anden delegationschef fulgte sin forgængers praksis med at sende personale ansat ved den regionale delegation i Kasakhstan til Kirgisistan uden at konsultere hende eller i det mindste uden at informere hende herom og således sætte hende i forlegenhed i forhold til værtsstatens myndigheder og de diplomatiske kredse.
- 74 I denne forbindelse bemærkes, at det ifølge fast retspraksis ikke kræves, at begrundelsen angiver alle de relevante faktiske og retlige forhold, da spørgsmålet, om en beslutnings begrundelse opfylder kravene efter vedtægtens artikel 25, stk. 2, ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område (jf. i denne retning Rettens dom af 11.12.2007, sag T-66/05, Sack mod Kommissionen, præmis 65, og Personalerettens dom af 13.9.2011, sag F-4/10, Nastvogel mod Rådet, præmis 66).
- 75 Desuden kan en oprindelig utilstrækkelig begrundelse afhjælpes ved supplerende præciseringer, som fremkommer selv under sagen, når den pågældende før sagens anlæg allerede rådede over oplysninger, som udgjorde begyndelsen af en begrundelse (Rettens dom af 15.9.2005, sag T-132/03, Casini mod Kommissionen, præmis 36, og Personalerettens dom af 1.12.2010, sag F-89/09, Gagalis mod Rådet, præmis 67).
- 76 I det foreliggende tilfælde er det korrekt, at den anfægtede afgørelse og afgørelsen om afslag på klagen ikke specifikt nævner klagepunktet om, at den anden delegationschef satte sagsøgeren i forlegenhed ved at sende personale ansat ved den regionale delegation i Kasakhstan til Kirgisistan uden at konsultere hende eller i det mindste uden at informere hende herom. Imidlertid må det konstateres, at nævnte afgørelser er begrundede, og at det i disses begrundelser i det mindste nævnes, at det lå inden for den anden delegationschefts normale ledelsesbeføjelser at bestemme, hvem der skulle erstatte ham ved møder, og at delegere andre tjenestemænd hertil end sagsøgeren.
- 77 Kommissionen supplerede desuden sin begrundelse i sine processkrifter. Kommissionen anførte heri, at den anfægtede praksis skal ses i den særlige sammenhæng, som gælder for forbindelserne mellem en regionaliseret delegation og en regional delegation, som bevarer en række ansvarsområder, og at denne praksis i denne forbindelse kan accepteres. Kommissionen tilføjede, at den første delegationschef havde givet instrukser, som stadig var gældende, hvoraf nærmere bestemt fremgik, at sagsøgeren altid skulle underrettes om missionerne til Kirgisistan, at hun skulle inviteres til at deltage i de møder, som blev afholdt dér, og at hun skulle have tilsendt kopier af missionsrapporterne. Derfor konkluderede Kommissionen i en sammenhæng, der var karakteriseret ved talrige projekter og hyppige møder, at den omstændighed, at sagsøgeren ikke altid var blevet behørigt underrettet, kunne skyldes tilfældige undladelser snarere end et forsøg på at miskreditere hende.
- 78 På baggrund af det ovenstående bør det tredje anbringendes første led forkastes.

Det tredje anbringendes andet led, primært om at der er anlagt åbenbart urigtige skøn

- 79 Sagsøgeren har for det første gjort gældende, at den anfægtede afgørelse er behæftet med et åbenbart urigtigt skøn, for så vidt som Kommissionen med urette fandt, at den omstændighed, at den anden delegationschef indkaldte de ansatte, som sagsøgeren var chef for, med henblik på at drøfte deres opgaver i hendes fravær og med henblik på at sende instrukser til hende gennem dem, var udtryk for den anden delegationschefs ret til at give instrukser til sine underordnede.
- 80 At fremsætte en påstand, som ikke er underbygget af argumenter, således som sagsøgeren gør, er imidlertid utilstrækkeligt til at godtgøre, at der foreligger et åbenbart urigtigt skøn. Dette gælder så meget desto mere, som Kommissionen i det foreliggende tilfælde har sandsynliggjort, at chefen for den regionale delegation i den særlige sammenhæng, som gælder for forbindelserne mellem en regional delegation og en regionaliseret delegation, kan henvende sig direkte til de ansatte ved den regionaliserede delegation og gennem dem fremsende instrukser til den chargé d'affaires, som er chef for den regionaliserede delegation, da dette personale fortsat står under den pågældendes myndighed. En sådan fremgangsmåde fra den overordnede myndigheds side medfører ikke som sådan en miskreditering af den chargé d'affaires, som er chef for den regionaliserede delegation, eller en forringelse af den pågældendes arbejdsvilkår, i mangel af andre omstændigheder, som peger i denne retning. Verbalnoten af 8. juni 2004, hvori sagsøgeren præsenteres som chargé d'affaires ad interim i Bisjkek, understøtter det foregående, idet det heri præciseres, at »den regionaliserede delegation i Bisjkek er underlagt Kommissionens [...] delegation [...] i Almaty«.
- 81 Sagsøgeren har for det andet gjort gældende, at den anfægtede afgørelse, ligesom afgørelsen om afslag på klagen, er behæftet med et åbenbart urigtigt skøn, for så vidt som hun heri beskrives som tilhørende mellemlederne, mens hun var »Resident Official in Charge – Chargé d’Affaires [ad interim]«, og som sådan tillagt et større ansvar end mellemledere, således som det fremgår af konventionen om diplomatiske forbindelser, undertegnet i Wien den 18. april 1961 (herefter »Wienerkonventionen«).
- 82 Det bemærkes imidlertid dels, at det i den ovenfor nævnte verbalnote af 8. juni 2004 blev understreget, at den regionaliserede delegation i Bisjkek var underlagt den regionale delegation i Almaty, dels at det i verbalnoten blev oplyst, at sagsøgeren var blevet udnævnt til »sektionschef Kirgisistan«. Det er desuden væsentligt, at sagsøgeren på tidspunktet for de faktiske omstændigheder var indplaceret i lønklasse A*9, efterfølgende benævnt AD 9, og at hun i fortsættelse af førnævnte verbalnote, selv i egenskab af chargé d'affaires ad interim i Bisjkek, arbejdede under chefen for den regionale delegation i Almatys myndighed og ansvar, således som det i øvrigt fremgår af de uddrag af bedømmelsesrapporterne, som hun har fremlagt i denne sag. Endvidere har sagsøgeren som svar på et spørgsmål fra Personaleretten under retsmødet oplyst kun at have otte års erfaring som sikkerhedspolitisk analytiker i den svenske sikkerhedstjeneste og præciseret, at hun ikke forud for sin tjeneste i Bisjkek havde nogen erfaring i Kommissionens GD »Eksterne Forbindelser«, i hvert fald som chargé d'affaires.
- 83 Under disse omstændigheder, og uden at det er fornødent at undersøge en chargé d'affaires ad interim status i forhold til Wienerkonventionen, som kun regulerer de diplomatiske repræsentationers forbindelser med modtagerstaterne, fremgår det ikke, at Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn ved, med henblik på at vurdere arbejdsforholdet mellem den anden delegationschef og sagsøgeren, at antage, at denne i Kommissionen tilhørte mellemlederne.
- 84 Selv hvis det antages, at Kommissionen har fejlfortolket en chargé d'affaires ad interim betydning i forhold til Wienerkonventionen, har sagsøgeren ikke redegjort for, hvorledes denne fejlfortolkning kunne føre til, at ansættelsesmyndigheden anlagde et åbenbart urigtigt skøn ved at afvise at anerkende, at der forelå chikane. Sagsøgeren har ganske vist anført, at ansættelsesmyndigheden herved »fort[atte] med at skade hendes stilling«. Hvis sagsøgeren imidlertid hermed mener, at ansættelsesmyndigheden selv bidrog til at chikanere hende, må det konstateres, at en retlig fejl ikke i sig selv kan udgøre en så alvorlig handling som chikane. Sagsøgeren er ikke i denne forbindelse fremkommet med nogen forklaring.

- 85 Sagsøgeren har for det tredje gjort gældende, at den anfægtede afgørelse er behæftet med et åbenbart urigtigt skøn, for så vidt som Kommissionen var af den opfattelse, at hun klagede over, at afgørelsen om at overlade opgaven med at udfærdige rapporter om den politiske situation i Kirgisistan til en anden ansat havde forhindret hende i at varetage denne opgave, mens hun rent faktisk kritiserede den omstændighed, at hun havde modtaget vildledende instrukser herom og således var blevet manipuleret.
- 86 Det bemærkes i denne forbindelse, at sagsøgeren i ansøgningen om bistand påstod, at den omstændighed, at den anden delegationschef havde anmodet hende om at udfærdige »bidrag« vedrørende situationen i Kirgisistan i form af »daglige rapporter på fem linjer«, og at han havde overladt det til en anden tjenestemand ved delegationen i Almaty at følge den uro, der fandt sted i Bisjkek i november 2006, fordi hun ikke leverede en egentlig politisk analyse, gav hendes overordnede i Kommissionens hovedkvarter den opfattelse, at hun ikke var i stand til at udfærdige fyldestgørende politiske rapporter.
- 87 I den anfægtede afgørelse svarede Kommissionen i lyset af undersøgelsesrapporten, at hovedansvaret for udfærdigelsen af rapporterne om den politiske situation i Kirgisistan fortsat påhvilede delegationen i Almaty, men at sagsøgeren havde fået tilladelse til, og endog var blevet opfordret til, at deltage i denne opgave, hvilket således implicit, men bestemt, udelukkede ethvert spørgsmål om manipulation.
- 88 I øvrigt ses det ikke, hvorledes Kommissionen ved at antage, at sagsøgeren klagede over at være blevet forhindret i at udfærdige rapporter om den politiske situation i Kirgisistan, har gengivet det klagepunkt, hun fremsatte, hvormed hun understregede, at den anden delegationschef ved at begrænse hendes rolle i udarbejdelsen af sådanne rapporter havde forsøgt at godtgøre hendes inkompetence med hensyn hertil, forkert.
- 89 I alle tilfælde mangler den påståede forkerte gengivelse af ordlyden af sagsøgerens klage over chikane tilstrækkeligt indhold til at behæfte den anfægtede afgørelse med et åbenbart urigtigt skøn.
- 90 Sagsøgeren har for det fjerde gjort gældende, at Kommissionen begik en åbenbar fejl ved bedømmelsen af hendes beføjelser ved at antage, at den anden delegationschef, når han ikke rejste til Kirgisistan, havde beføjelse til at bestemme, hvem der skulle afløse ham på møder med Kirgisistans donorlande eller med andre forhandlingspartnere. I hendes egenskab af »Resident Official in Charge – Chargé d’Affaires [ad interim]« var det nemlig alene hende, som i henhold til Wienerkonventionen var bemyndiget til at repræsentere Kommissionen i delegationschefens fravær.
- 91 Personaleretten finder det imidlertid ikke nødvendigt i denne sag at afgøre spørgsmålet om, hvorvidt udnævnelsen af en chargé d’affaires ad interim som chef for en regionaliseret delegation forhindrer chefen for den regionale delegation, hvorunder nævnte regionaliserede delegation henhører, i at udpege en anden tjenestemand til at repræsentere Kommissionen på møder, der afholdes i det land, hvor denne chargé d’affaires er blevet akkrediteret.
- 92 Selv hvis det antages, at Kommissionen i det foreliggende tilfælde har fejlfortolket en chargé d’affaires ad interim beføjelser i henhold til Wienerkonventionen, ville denne eventuelle retlige fejl nemlig ikke gøre det muligt at konkludere, at ansættelsesmyndigheden har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved at afvise at anerkende, at der forelå chikane. Sagsøgeren understreger ganske vist, at den anden delegationschef anmodede en anden tjenestemand om at lede et møde mellem Kirgisistans donorlande, idet han præciserede: »ikke [sagsøgeren]«. Selv om denne fremgangsmåde kan have mishaget hende, kan den imidlertid ikke godtgøre, at der foreligger et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til eksistensen af psykisk chikane, som kræver en vedvarende, gentagen eller systematisk adfærd, og med hensyn til hvilken det angivelige offers subjektive fortolkning ikke kan være afgørende. Som konstateret af Kommissionen anførte sagsøgeren i hendes bedømmelsesrapport for 2007, at hun regelmæssigt deltog i koordineringsmøder med Kirgisistans donorlande. Sagsøgeren oplyste ligeledes i sin bedømmelsesrapport for 2006, at hun i det pågældende år spillede en aktiv rolle på den

diplomatiske scene. Derfor kan den adfærd, som hun i det foreliggende tilfælde foreholder den anden delegationschef under alle omstændigheder ikke kvalificeres som vedvarende, gentagen eller systematisk adfærd som omhandlet i vedtægtens artikel 12a.

- 93 Endelig gælder, således som IDOC har bemærket, at selv om flere vidner har understreget den manglende klarhed i forbindelse med definitionen af de respektive opgaver for de regionale delegationer og de regionaliserede delegationer, og selv om denne manglende klarhed kunne være årsagen til de af sagsøgeren erfarede vanskeligheder, kan en organisatorisk uklarhed hvad angår fordelingen af opgaverne i et af Kommissionens generaldirektorater ikke som sådan indebære chikane.
- 94 For så vidt som sagsøgeren desuden af de ovenfor gennemgåede hævdede åbenbart urigtige skøn udleder en tilsidesættelse af begrundelsespligten, konstateres blot, at da sagsøgeren ikke har godtgjort, at der foreligger sådanne åbenbart urigtige skøn, har hun ligeledes ikke godtgjort, at ansættelsesmyndigheden har tilsidesat sin begrundelsespligt. Endvidere kan en mangelfuld begrundelse, som er et processuelt klagepunkt, ikke sammenblandes med en fejl vedrørende den materielle lovlighed (jf. i denne retning Domstolens dom af 2.4.1998, sag C-367/95 P, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, præmis 72).
- 95 Endelig har sagsøgeren ligeledes af de åbenbart urigtige skøn, som hun ikke har godtgjort, udledt, at der foreligger tilsidesættelser af omsorgspligten og af bistandspligten i henhold til vedtægtens artikel 24. Eftersom klagepunkterne om anlæggelse af åbenbart urigtige skøn er blevet forkastet, bør sidstnævnte klagepunkter følgelig ligeledes forkastes.
- 96 Da det tredje anbringende ligeledes bør forkastes, må Rådet frifindes i det hele.

Sagens omkostninger

- 97 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 1, pålægges det, medmindre andet følger af dette reglements andet afsnit, ottende kapitel, den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. I medfør af denne artikels stk. 2 kan Personaleretten, såfremt dette findes rimeligt, træffe bestemmelse om, at den tabende part kun pålægges at betale en del af sagens omkostninger eller slet ikke pålægges at betale sagsomkostninger.
- 98 Det følger af ovenstående præmisser, at sagsøgeren er den tabende part. Endvidere har Kommissionen i sine påstande udtrykkeligt nedlagt påstand om, at sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger. Henset til, at den af Kommissionen nedlagte afvisningspåstand imidlertid er blevet forkastet, finder Personaleretten, at bestemmelserne i procesreglementets artikel 87, stk. 2, bør finde anvendelse, og bestemmer, at sagsøgeren skal bære sine egne omkostninger og udelukkende betale tre fjerdedele af Kommissionens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

PERSONALERETTEN (Tredje Afdeling):

- 1) Europa-Kommissionen frifindes.**
- 2) Carina Skareby bærer sine egne omkostninger og betaler tre fjerdedele af Kommissionens omkostninger.**
- 3) Kommissionen bærer en fjerdedel af sine egne omkostninger.**

Van Raepenbusch

Barents

Bradley

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. maj 2012.

W. Hakenberg
S. Van Raepenbusch

Justitssekretær
Præsident